

Studentii pe scenă

— A IX-a ediție a Festivalului național de teatru studentesc —

Între 13 și 15 aprilie, la Craiova s-a desfășurat cea de a IX-a ediție a Festivalului național al teatrului studentesc, manifestare intrată în conștiința iubitorilor Thaliei din țara noastră ca o prestigioasă prezență artistică merită să fructifice pasiunea pentru frumos și talentul neprofesionalizat al tineretului din centrele universitare.

Inchinat celor două evenimente de importanță istorică în viața poporului nostru, cea de a XXX-a Aniversare a eliberării patriei de sub dominația fascistă și cel de al XI-lea Congres al Partidului, Festivalul de teatru al studenților s-a desfășurat în acest an mai amplu: în fața juriului au evoluat aproape 600 de actori amatori din 17 centre universitare, cu peste 40 de spectacole de teatru propriu-zis, recitaluri de poezie și montaje literar-muzicale.

În 1957, cînd manifestările artistice studentești au inaugurat înțlia ediție de confruntare națională, modest, ca o trecere în revistă a formațiilor, cu greu se putea bănuî că salturile calitative vor duce în 1974 la un Festival Național al Artei Studentești, organizat pe secții (Colocviul național de literatură, Oradea 22—24 martie, Festivalul național al formațiilor corale, instrumentale și vocale, Timișoara, 29—31 martie, Festivalul național al cînecluburilor studentești, Cluj, 29—31 martie, Expoziția națională de artă fotografică, Cluj, 29 martie — 20 aprilie, Salonul național studentesc de artă, Cluj, 29 martie — 20 aprilie, Festivalul național de folclor, Iași, 5—7 aprilie, Colocviul Societății Studenților Folcloriști, Suceava, 5—7 aprilie, Festivalul național al formațiilor studentești de estradă, muzică ușoară și brîgăzi artistice, 19—21 aprilie la București).

În cadrul Festivalului de la Craiova, publicul și juriul au urmărit în mai puțin de 70 de ore peste 40 de spectacole. Această „cifră impresionantă”, cum au calificat-o imediat ziarisții, dincolo de faptul că a creat de la început impresia plăcută că municipiul Craiova a devenit o adevărată *tabără de teatru*, (spectacolele fiind susținute, uneori simultan, în mai multe puncte ale orașului, pînă la orele 2 sau 4 din noapte), a relevat de la început o dimensiune rodnică, inedită a mișcării de amatori studentești, configurarea unei etape noi în afirmarea potențialului artistic al tinerilor din instituțiile de învățămînt superior. Acest adevăr, raportat la seară socială, reflectă faptul că bunăstarea spirituală cunoaște progresul implicat de legea generală a socialismului, că omul contemporan își amplifică structura umanistă.

Sigur că sensul calitativ al „cîfrei impresionante”, efect al unei mobilizări și materializări ale aspirațiilor artistice ale viitorilor ingineri, medici, profesori — ei vor fi cei ce vor stimula la rîndul lor, la locul de

muncă, mișcarea artistică de amatori — nu poate ascunde necesitatea ca organizarea receptării spectacolelor din Festival să se facă pe viitor mai adecvat. Nu trebuie să i se răpească acestui Festival cu tinerețe efectivă tocmai largă accesibilitate a publicului, posibilitatea de a participa la întreg repertoriul prezentat în concurs. Desfășurarea simultană, pe mai multe scene (Teatrul de Operetă, Casa de cultură etc.) a spectacolelor a dus cîrînd la divizarea juriului, implicit a spectatrilor, iar premiile acordate au pierdut apriorie nîmbul obiectivității. S-a pierdut astfel nu numai posibilitatea unei viziuni valorice, decantate, asupra întregului Festival, ci și virtuala comunicare a experienței de la un colectiv artistic la altul, funcție asumată în concepția acestui gen de confruntări. Dar, atmosfera încărcată de tinerețe spirituală și fizică, acea tinerețe care își păstrează entuziasmul și alături de victorie dar și lîngă înfrîngere, a estompat inadvertențele și cerul Festivalului a rămas în permanență luminos.

A IMPRESIONAT DE LA ÎNCEPUT...

...personalitatea repertoriului, textele spectacolelor dovedind preocuparea tinerilor de a muta în scenă problemele acute ale lumii contemporane, dezbaterile de idei și realitatea social-politică a patriei noastre. Dramaturgia unor scriitori ai zilelor noastre (Aurel Baranga, Horia Lovinescu, Paul Everac, M. R. Parascăvescu, D. R. Popescu, Aurel Storin, Ion Băieșu, Al. Mirodan, V. Rebreanu, O. Sava, Virgil Stoeneșcu) poemele unor poeți afirmați în deceniul șaiszeci (Nichita Stănescu, Ion Alexandru, Adrian Păunescu), alături de versurile înaintașilor, au prezentat, în interesante și uneori chiar îndrăznețe concepții regizorale, un concert specific al actualității din România socialistă, dublată de o retrospecție a oamenilor ce

Scenă din spectacolul-colaj „Istoria fabuloasă a fabulei”, în interpretarea formației de teatru a facultăților de filologie din Cluj.

muncesc și visează pe pământul de la nordul Dunării.

Chiar puținele tentații clasice (*Conul Leonida față cu reacțiunea* de Caragiale) au asimilat o prospețime ideatică și afectivă, proprie lucidității zilelor noastre. Aceste repere și-au găsit evidență și în spectacolele pre-

zentate în limba minorităților naționale, maghiară și sîrbă, unde impedimentul lingvistic a fost traversat cu ușurință de spectatori craioveni, celălalt limbaj, al tinereții spirituale, constituind un viu canal de comunicare. A exprima cu pasiune creație nobilă înălțare a patriei socialiste, iată un crez în personalitatea teatrului studentesc.

UN TEATRU DINAMIC : SPECTACOLUL-COLAJ

Încontestabil, actorii amatori din institutele de învățămînt superior și-au făcut un crez militant, estetic și politic, în a afirma valorile poporului nostru, realitățile lui sublimite în vers și dialog artistic. Această calitate, proprie spectacolelor studentești, a căpătat o expresie clară și emoționantă în montajele de versuri și proze poetice, în spectacole-colaj.

Festivalul național de teatru studentesc de la Craiova a strălucit tocmai prin aceste spectacole-colaj : impresia noastră este că acest gen de teatru — în care textele își luminează, prin rostire anume, evidența politică și umană și chiar estetică, iar regia tehnică și artistică, inclusiv scenografia, se subordonează idealului politic profund al lumii contemporane — tinde să devină o specie prin excelență agitatorie cu legi întime, proprii, cu un statut propriu ca și cinematograful sau muzica, însumînd creator toate artele. Spectacolul-colaj prezentat de studenți în originale variante creează o emoție estetică angajată, de participare nemijlocită.

Ne permitem să menționăm trei spectacole de acest gen (deși numai două au fost onorate, și nu de juriu ci de revistele studentești) : *Trepte* (Cluj), *Sub fruntea noastră, luna* (Iași) și *Sărutul acestui pămînt* (Galați). În spectacolul *Treptelor* am remarcat contribuția studenților Cornel Nistorescu, Felicia Safir și Nicoleta Lupea, excepționala regie, precum și ingenioasa idee de a îngloba în condiții tehnice și artistice adecvate vocile lui Lucian Blaga și Constantin Daicoviciu.

— *Spectacolul nostru, Sub fruntea noastră, luna, este regizat de Cătălina Bazoianu și ilustrează diferite ipostaze din viața lui Eminescu, ideea omului de geniu în perspectivă socială și umană.*

— *Cei nouă interpreți sînt studenți la...*

— *Filologie, politehnică, matematică. Bineînțeles, la Iași.*

— *Dumneavoastră...*

— *Sînt Mircea Rotaru, student la sociologie anul II. Cum vedeți, ne leagă pasi-*

Pasiunea pentru teatru

nea teatrului, deși ne pregătim pentru alte profesii.

— Cum vă explicați faptul că studenții joacă teatru, chiar excepțional : ca o nouă profesionalizare, ca tentație de a trece către institutul de artă teatrală sau ca o diversificare a umanului ?

— *Cred că este vorba de compensația unei atitudini față de social, de societate. Orice om are în sinele său mai multe dimensiuni. Fiind student, ți se cere dezvoltată o anumită dimensiune, adică învățătura, pregătirea profesională... Dar o altă dimensiune a omului este conștiința artistică. Eu așa aș explica : prin această satisfacere a conștiinței artistice care te face să muncеști mai bine în profesia ta și să ai altă viziune asupra societății, o viziune mai largă.*

Scenele au sedus și s-au impus memoriei printr-o fină și afectivă individualitate, ca și în spectacolul ieșenilor. *Sub fruntea noastră*, luna, unde secvențele au iradiat emoționanta existență fizică și spirituală a geniului nostru național, Mihai Eminescu. Muzica (ca și instrumentiștii) acestui colaj a dovedit proprietăți distincte, în care evocarea și sentimentul nu au trădat niciodată melosul inedit.

N-AM INCERCAT O DEZILUZIE...

...vizionînd (pe cît a fost posibil !) spectacolele de teatru propriu-zis și chiar recităriile... Ceea ce nu înscămă că, de pildă, Crăciunescu Daniela (studentă, anul III la filologie, Centrul universitar Timișoara) nu ne-a lăsat impresia că și-a inhibat talentul, recitînd din Ion Barbu; evident nu cunoștea realmente sensurile adînci ale baladei *După mela*. În ciuda unor valori vădite în expresie, interpreta, înzestrată cu posibilități de interiorizare, a rămas pe bună dreptate în afara premiului. Nu ne-a impresionat nici „noutatea” *Hamlet*-ului prezentat de bucareșteni, deși a primit Marele premiu al Festivalului. A meritat în schimb aplauzele și premiul (presimțit !), spectacolul cu piesa *Vinovatul* de Ion Băieșu, în interpretarea studenților craioveni. Realitatea psihologică a personajelor a fost exprimată fidel de cei doi interpreți și, în regia creatoare a actorului profesionist Remus Mărgineanu, de la Teatrul Național din Craiova, Ion Băieșu a apărut publicului ca un autor de teatru de prima mărime. Virtuțile textului, dar și talentul studenților clujeni, au dus la premiul spectacolului cu *Urme pe zăpadă* de Paul Everac.

Față de caracterul unanim al strădaniilor și al masivității de talente, judecata jurului — și mai cu seamă puterea lui de selecție — au fost handicapate în ce privește acordarea premiilor individuale.

Studenții Conservatorului din București interpretează spectacolul-colaj „Tablouri”

Important este că teatrul studentesc a trecut de faza ciud solicite numai interes; raportul este acum activ; publicul va începe să-l caute.

Paul Tutungiu

— După ce spectacolul dumneavoastră, al gălățenilor, a primit prima notă, a aplauzelor, să vă rețin mai întotdeauna numele.

— *Veneră Vasile, anul IV la T.C.M. Galați. Nu uitați să notați că spectacolul este intitulat Sărutul acestui pămînt.*

— Versurile aparțin...

— ...poetilor George Lesnea, Marin Sorescu și altor scriitori contemporani.

— Cînd v-ați descoperit „vocea”? Timbrul, volumul de care dispuneți în recitare,

Actualitatea politică a mesajului

ca și expresivitatea mimică, au ridicat mult valoarea spectacolului.

— De cîtiva ani. Sînt, dacă se poate spune așa, un membru activ al Studioului de teatru de la Casa de cultură

a studenților din Galați și de la Casa de cultură a sindicatelor.

— A surprins mult finalul spectacolului, tensiunea lui politică...

— Sînt versurile lui Adrian Păunescu. Le-am inclus în spectacol imediat ce au apărut. Stringenta lor actualitate politică a sporit valoarea colajului nostru, semantic și estetic. Dovadă, reacția generoasă a publicului.

Rep.